

L'ús del català cau a la URV en benefici del castellà

La llengua del país és la tercera en docència als màsters que ofereix la universitat tarragonina, per darrere del castellà i l'anglès

Estudiants al Campus Catalunya de la URV. | URV

Fent un cafè al bar del **Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili** un dimecres a quarts de dotze no se sent parlar cap taula del voltant en **català**. Un alumne xerra amb una professora fora de l'aula en castellà, un grup d'estudiants juga amb cartes de pòquer en castellà, dos nois comenten vídeos del mòbil en castellà i tres noies es queixen de les notes del treball d'ocupació en castellà.

La universitat ha de ser, i és, "un **espai poliglota**" i més a Catalunya, on es comptabilitzen **més de 300 llengües** fruit de les onades migratòries de les últimes dues dècades, assegura **Miquel Àngel Pradilla, sociolingüística i catedràtic de la URV**. És cert, però, que en aquest panorama **¿el català sempre hi surt perdent?**, analitza l'expert.

L'ecosistema comunicatiu català actual és el resultat de dos factors: en primer lloc, ¿més de la meitat de la població resident a Catalunya té com a **llengua inicial el castellà**? En segon lloc, ¿el 40% de la immigració que rep el territori és castellanoparlant?. Pradilla conclou que ¿ens trobem en una situació que incrementa el diferencial lingüístic que ja teníem?.

Les universitats no estan al marge de les dinàmiques comunicatives de la llengua catalana. A més de la incorporació de l'**anglès com a llengua acadèmica per excel·lència**, el professor Miquel Àngel Pradilla creu que durant les interaccions entre l'alumnat i ¿a causa de l'adaptació al castellà **la**

llengua catalana és menys utilitzada?. Una situació que també es troba a les aules: ?L'alumnat interacciona en castellà i el pes real del català a classe, més enllà de les estadístiques, **ha perdut intensitat?**, detalla Pradilla.

El castellà i l'anglès en augment a la universitat tarragonina

A més d'informar que **el català ha perdut mig milió de parlants des del 2005**, la **Plataforma per la llengua** conclou després de publicar l'informe del 2021 que ?a les universitats hi ha un **entorn cada vegada més castellanitzat?**. Les dades de l'estudi asseguren que el percentatge de classes en català a les facultats de Dret de Catalunya és del 41%, però el problema és molt anterior: ?Els alumnes de l'últim curs d'ESO tenen més coneixements de castellà que de català en totes les regions educatives del país?. Una situació que s'estén a totes les franges estudiantils, ja que la Plataforma per la llengua determina que **?el domini del català és el més baix dels tres idiomes presents als estudis obligatoris i postobligatoris?**.

Les últimes dades obtingudes a la URV daten de l'any 2015, a partir d'un estudi fet preguntant als estudiants quina és la llengua en què reben les explicacions. Les xifres apunten que la llengua de docència en graus és **majoritàriament la catalana**, així i tot, el percentatge és, tan sols, del **65%**, mentre que el **30% de les explicacions es fan en castellà** i la part restant de tant per cent fa referència a l'anglès. Unes xifres que van a la baixa pel que fa a la llengua pròpia, ja que en estudis lingüístics anteriors, concretament fets l'any 2008, va calcular-se que el 70% de la docència a les aules es feia en català, mentre que el castellà no arribava al 25%.

[noticiadiari]2/226454[/noticiadiari]

Durant el curs 2015-2016, a la **Universitat de Lleida** es calcula que més del **84% de les classes de grau es fan en català**, mentre que el castellà no arriba al 9%. Aquell mateix any, les estadístiques de la **Universitat de Barcelona** mostren que més del **70% de la docència de graus universitaris va fer-se en català**, la presència de la llengua castellana a les aules superava per poc el 20%. Per últim, la **Universitat de Girona** presenta a les seves estadístiques que el **75,5% de la docència als seus graus es fa en català** i el castellà ocupa poc més del 12%.

Les estadístiques dels **màsters** de la URV, segons dades del **curs 2019-2020**, mostren que **el català passa a ser la tercera opció** per explicar continguts. L'última enquesta, feta durant el curs 2019-2020 als professors de màster de la universitat, subratlla que el castellà pren partit en un 42,7% de la docència, en segona posició trobem l'anglès, amb un 35,6% i finalment el català, que no arriba al **22% de la docència** en estudis de màster.

Els estudiants: intervenen en castellà

Raquel Cruces acaba d'estudiar els quatre cursos d'Administració i Direcció d'Empreses i recorda que només dos professors de l'últim semestre feien la classe en llengua catalana, **la majoria la impartia en castellà**. Per la seva banda, **Francesca Ferran** estudia Relacions Laborals i diu que ?majoritàriament els professors es dirigeixen català, tot i que també parlen en castellà de vegades?. Al seu costat, **Natàlia Peña**, que ha acabat el grau de Química a Sescelades, compara que ?hi ha diferència entre els dos campus, perquè **la majoria de professors feien les classes en castellà?**, a més, declara que els és "més fàcil" expressar-se.

A principis del curs vigent van esclatar casos mediàtics de professors d'universitats públiques d'arreu de Catalunya que canviaven la llengua del pla docent perquè es trobaven amb alumnes d'intercanvi o Erasmus que preferien fer les classes en castellà. **Èlia Martínez**, estudiant de Filologia Catalana a la URV, explica que a la classe de francès la professora **exposa l'assignatura en castellà**, ja que hi ha una estudiant de fora. La seva companya, **Lourdes Jurado**, creu que la docent **?hauria de fer la classe en francès i, en tot cas, hauria de parlar en català?** i que l'estudiant **?ha d'adaptar-se a la llengua del territori on ha decidit estudiar?**.

A les aules del Grau de Treball Social, en canvi, els estudiants valoren l'esforç del professorat estranger, sobretot sud-americà, per impartir les classes en català **?tot i que de vegades canvien**

de llengua perquè s'expressen millor?, assegura **Paula Gràcia**, estudiant d'aquest mateix grau. **Ester Ariño** apunta que també hi ha estudiants de fora que intervenen en castellà i demanen el **material de suport** en aquesta llengua, ja que les presentacions i la teoria que utilitzen els docents sempre està escrita en català?.

Així i tot, **un alt percentatge d'estudiants universitaris decideix fer el seu Treball de Fi de Grau en castellà**. Les xifres de la URV del darrer curs escolar (2020-2021) mostren que un 49,6% de Treballs de Fi de Grau presentats estaven escrits en català, el **46,5% en castellà** i prop del 4% en llengua anglesa. En estudis superiors se segueix la línia de la docència: la majoria de **Treballs de Final de Màster presentats són en castellà (52,4%)**, els projectes en llengua catalana passen el 28% i en anglès es van presentar el 19,4% dels treballs. Val a dir que **els percentatges de llengua estrangera es multipliquen en els àmbits de recerca i conferències**.

[noticiadiari]2/225403[/noticiadiari]

¿Tot estudiant hauria de poder cursar tots els estudis de grau en català?

La Universitat Rovira i Virgili segueix la màxima de **¿fomentar l'ús del català i el poliglòtisme?** als seus campus en matèria de política lingüística. És per això, que una de les mesures que s'han dut a terme per protegir els **drets lingüístics dels estudiants** és la creació d'un **portal de queixes**, consultes i propostes sobre els usos i els drets lingüístics, que es troba en funcionament des de 2011. Aquest servei és gestionat específicament per la **Comissió de política lingüística de la URV**, qui vetlla pels anomenats drets dels universitaris.

Hi ha hagut un **increment de queixes i consultes formulades del curs vigent**, segons la comissió, que n'ha gestionat 19 ara per ara, mentre que la mitjana de reclamacions i demandes de cursos anteriors era de 4,7 al llarg de tot el període acadèmic.

El també director de la **xarxa CRUSCAT** d'investigació sociolingüística Miquel Àngel Pradilla, afegeix que caldria **¿fer uns procediments d'avaluació sobre el català a les aules molt més precisos?**, a més de posar en pràctica un **pla de ¿distribució funcional de llengües?**, un horitzó de la Comissió de política lingüística de la universitat. Aquest projecte tindria l'objectiu de **¿no treure del centre lingüístic la llengua pròpia, el català, tot i ser un espai multilingüe?**. Per aquest motiu, Pradilla reflexiona que **¿tot estudiant hauria de poder cursar tots els estudis de grau en català, encara que s'hagin de duplicar grups d'assignatures?**. Pel que fa als màsters **¿cal articular una proposta lingüística que no residualitzés la llengua?**, segons el parer de l'expert.

Tot i que el català viu una **crisi d'usos important**, Miquel Àngel Pradilla declara que **¿està molt relacionada amb una crisi valorativa global de la llengua?**, en especial en la seva exigència al món laboral. És per això que el catedràtic de la URV exposa que **¿cal una cura extraordinària per fer el català necessari en tots els àmbits de la vida pública?**, amb l'objectiu de **retornar el valor a la llengua catalana**.